

در این مقاله می آموزیم:

✓ چه عواملی بر قیمت سهام تاثیر می گذارند؟

✓ نقش عوامل درونی بر قیمت سهام چیست؟

نقش عوامل درونی بر قیمت سهام

تا کنون دو عامل از عوامل مؤثر بر قیمت سهام را بررسی کردیم:

- عوامل کلان یا محیطی
- عوامل مرتبط با صنعت

در این قسمت می‌خواهیم در مورد عامل سوم در تعیین قیمت سهام شرکت‌ها، یعنی عوامل درونی یا اصطلاحاً عوامل خرد صحبت کنیم. بر خلاف دو عامل قبل، عوامل درونی به وضعیت داخلی شرکت مربوط هستند.

در ادامه مهم‌ترین عوامل درونی مؤثر در قیمت سهام را بازگو می‌کنیم:

✓ میزان سودآوری شرکت و ثبات آن

بدون تردید انگیزه سرمایه‌گذاری یک سرمایه‌گذار از خرید سهام شرکت کسب سود است. برای سرمایه‌گذار بسیار مهم است سهام شرکتی که سهمش را خریده بتواند عملکرد مناسبی داشته باشد و در پایان سال سود قابل قبولی بدست بیاورد. البته تداوم روند سودآوری هم تاثیر زیادی دارد چرا که از دید سرمایه‌گذاران شرکتی که فقط در یک دوره سود خوبی کسب کند اما نتواند به این روند ادامه دهد گزینه مناسبی برای سرمایه‌گذاری نیست.

نکته دیگری که باید به آن توجه کرد این است که شرکت‌ها در سال‌های اولیه فعالیت خود، سودآوری خیلی بالایی ندارند و به تدریج روند سودآوری آنها بهبود می‌یابد.

✓ نسبت قیمت به درآمد سهم (P/E)

نسبت P به E از تقسیم کردن قیمت سهم (Price) به سود سالیانه سهم (Earning) بدست می آید.

برای مثال دو شرکت الف و ب که هر دو در صنعت ساختمان سازی فعالیت می کنند و در اغلب شرایط با یکدیگر یکسان هستند را در نظر بگیرید. اگر سود سهام هر دو شرکت در پایان سال صد تومان باشد اما قیمت سهام الف در بورس ۵۰۰ تومان باشد و قیمت سهام شرکت ب در بورس ۱۰۰۰ تومان باشد چه نتیجه ای می گیریم؟

معمولاً در شرایط یکسان هر اندازه نسبت P به E شرکت در مقایسه با سایر شرکت های موجود در آن صنعت کمتر باشد نشان دهنده ارزنده بودن سهم آن شرکت است. همچنین با بررسی نسبت P به E آن نسبت به سایر شرکت های فعال در آن صنعت می توانیم حدس بزنیم که آیا قیمتی که هم اکنون برای سهم مذکور در بورس تعیین شده قیمت مناسبی است یا خیر؟ البته باید توجه کرد که نسبت P به E تنها یکی از معیارها ارزیابی سهم است و نباید به تنهایی ملاک تصمیم گیری قرار گیرد.

✓ قابلیت نقدشوندگی سهام

قبلا هم توضیح دادیم یکی از ویژگی‌های یک دارایی خوب این است که سریع به پول نقد تبدیل شود. سهام هم به عنوان یک دارایی از این ویژگی مستثنی نیست و طبیعتاً سهامداران انتظار دارند هر زمان که خواستند بتوانند سهام خود را به پول نقد تبدیل کنند. هر اندازه حجم معاملات، دفعات معامله و تعداد سهام معامله شده یک شرکت در بورس بیشتر باشد نشان دهنده قابلیت نقدشوندگی بالای این سهم است.

به عنوان مثال در عکس ذیل هر چه پایین تر می‌رویم نقدشوندگی کمتر می‌شود؛ زیرا **تعداد و حجم معاملات** کاهش می‌یابد:

نام	تعداد	حجم	ارزش	دباز	اولین	آخرین معامله		قیمت یابادی	
						تغییر	درصد	تغییر	درصد
						مقدار	مقدار	مقدار	مقدار
ایبوه سازی، املاک و مستغلات									
گیسوی	705	4,848M	8,231 B	1,611	1,671	1,670	3.86	59	3.4
سخت آرد	398	2,547M	8,166 B	3,205	3,267	3,199	-0.19	-6	2
وساخت	297	2,269M	6,448 B	2,853	2,890	2,779	-2.59	-74	-12
نوسا	288	1,768M	2,696 B	1,594	1,562	1,530	-4.02	-64	-69
نیراب	226	2,434M	2,293 B	958	950	947	-1.15	-11	-16
نام	222	1,826M	2.58 B	1,523	1,500	1,393	-8.54	-130	-110
نغرب	185	1,686M	1,631 B	972	970	965	-0.72	-7	-5
نشاقد	184	2,439M	3,409 B	1,418	1,374	1,363	-3.88	-55	-21
نقارس	182	1,383M	3,678 B	2,669	2,700	2,630	-1.46	-39	-10
ناخت	168	1,598M	1,497 B	911	920	921	1.1	10	17
نفسکی	147	1,362M	1,094 B	793	777	784	-2.02	-16	-8
نشرق	134	973,688	1,061 B	1,123	1,125	1,100	-2.05	-23	-33
نوز	125	551,505	700,511 M	1,270	1,253	1,260	-0.79	-10	0
نظام	104	565,236	907,568 M	1,741	1,792	1,567	-9.99	-174	-135
نوسا	82	275,440	412,215 M	1,559	1,594	1,465	-6.03	-94	-62
نعمرا	75	328,024	476,253 M	1,468	1,496	1,441	-1.84	-27	-16
نناع	53	392,229	703,132 M	1,775	1,800	1,772	-0.17	-3	18
نعدفا	52	266,884	561,817 M	2,193	2,400	2,189	-0.18	-4	-88
ناباد	50	213,413	651,309 M	2,914	2,932	3,059	4.98	145	138
نور	50	132,517	622,576 M	5,039	5,290	4,572	-9.27	-467	-341
نقروی	50	180,644	686,845 M	3,782	3,799	3,750	-0.85	-32	20
ناتوب	42	288,568	661,412 M	2,308	2,324	2,300	-0.35	-8	-16
نبردیس	40	227,182	371,212 M	1,648	1,639	1,640	-0.49	-8	-14
ناتان	22	79,918	163,176 M	2,019	2,030	2,057	1.88	38	7
نادر	14	18,692	81,968 M	4,280	4,300	4,400	2.8	120	17
ناتخو	5	3,240	10,36 M	3,295	3,499	3,100	-5.92	-195	-97
نوسه	2	2,500	5,858 M	2,466	2,343	2,343	-4.99	-123	-1

✓ وضعیت دارایی ها و بدهی های شرکت

با بررسی صورت‌های مالی اساسی شرکت از جمله ترازنامه می‌توانیم شناخت خوبی نسبت به وضعیت مالی به خصوص دارایی‌ها و بدهی‌های شرکت بدست بیاوریم. طبیعتاً برای سهامدار به عنوان فردی که به نسبت سهامش مالک شرکت محسوب می‌شود، اهمیت دارد که شرکت چه دارایی‌هایی در اختیار دارد، چه میزان مالیات دارد و آیا بر اساس این حجم دارایی و بدهی سهام شرکت برای خرید مناسب است یا خیر؟ با بررسی ترازنامه، صورت سود و زیان و ... می‌توان این اطلاعات را کسب کرد.

✓ طرح‌های توسعه شرکت

طرح‌های توسعه‌ای هر شرکتی نشان‌دهنده پویایی آن شرکت است. هر اندازه طرح‌های توسعه‌ای در یک شرکت بیشتر باشد؛ رشد و پویایی آن شرکت بیشتر است و می‌تواند یکی از نشانه‌های ارزنده بودن سهام آن شرکت باشد. البته باید هدف از انجام طرح‌های توسعه‌ای آن شرکت و میزان تاثیر آن در فروش و سودآوری شرکت به طور کامل مورد ارزیابی قرار گیرد چون تمام طرح‌های توسعه‌ای یک اندازه در شرکت تاثیرگذار نیستند. مثلاً طرح‌هایی که برای تعویض ماشین‌آلات فرسوده یک شرکت اجرا می‌شود در مقایسه با طرح‌هایی که در خصوص راه‌اندازی خطوط جدید تولید اجرا می‌شود، تاثیر کم‌تری در میزان سودآوری شرکت دارد.

✓ میزان سهام شناور آزاد

منظور از سهام شناور آزاد مقدار سهمی است که در اختیار افراد حقوقی یا سهامداران عمده شرکت می‌باشد. سهام شناور یک سهم ممکن است در زمانی خاص، کاهش یا افزایش یابد. این امر با فروش یا خرید سهام شرکت توسط یک شرکت حقوقی یا یک سهامدار عمده اتفاق می‌افتد.

ملی صنایع مس ایران (فملی) - بازار اول (نابلوی اصلی) بورس					
2,010	2,050	بازه روز	فروش	معامله	خرید
1,949	2,153	قیمت مجاز	2,020	2,011 (1.95%)	2,011
1,952	2,103	بازه هفته	دیروز	بابانی	اولین
1,101	2,125	بازه سال	2,051	2,029 (1.07%)	2,042
50 B		تعداد سهام	599		تعداد معاملات
4.993 M		حجم مینا	4.889 M		حجم معاملات
24%		سهام شناور	9.92 B		ارزش معاملات
23.136 M		میانگین حجم ماه	101,450 B		ارزش بازار
اطلاعات EPS و P/E برگرفته از کدال است. سایت www.secm.ir نمایش دهنده این اطلاعات می‌باشد.		171	EPS	12:29:58	آخرین معامله
12.76	P/E گروه	11.87	P/E	مجاز	وضعیت
13.38	P/E	11.85	P/E	مجاز	وضعیت
		13.38	P/E	12:28:28	آخرین معامله

به عنوان مثال در صفحه نماد شرکت ملی صنایع مس ایران سهام شناور آن ۲۴ ذکر شده است.

تعداد کل سهام این شرکت نیز ۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ (۵۰ هزار میلیارد) سهم است. سهام شناور این شرکت ۱۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ برنگه سهام (۱۲ هزار میلیارد) می‌باشد.

$$50,000,000,000 \times 24\% = 12,000,000,000$$

✓ ترکیب سهامداران شرکت

وجود بعضی نهادها و سازمان‌های بزرگ به عنوان سهامداران عمده یک شرکت می‌تواند به عنوان نقطه قوت آن شرکت محسوب شود؛ چون سهامداران عمده در شرایط خاص می‌تواند با حمایت از سهم مانع از افت قیمت سهام و در نتیجه ضرر و زیان سهامداران شود. البته وجود سازمان‌ها و نهادها در ترکیب سهامداران یک شرکت لزوماً به معنی حمایت آنها از سهم نیست و باید عملکرد گذشته سهامداران عمده در این خصوص مورد بررسی قرار گیرد.

اطلاعات مربوط به این موارد در سایت‌های رسمی بورس www.tsetmc.com و

www.codal.ir به صورت لحظه‌ای در دسترس سرمایه‌گذاران قرار دارد.

سهامداران/دارندگان (در پایان روز)	سهام	درصد	تغییر
سهامدار/دارنده			
شرکت توسعه سرمایه و صنعت غدیر-سهامی عام	1 B	42.27%	0
شرکت سهامات سرمایه‌گذاری-سهامی عام		13.97%	371 M
شرکت سرمایه گذاری دی-سهامی خاص		12.98%	344 M
شرکت سهام فارس و خورستان-سهامی عام		6.00%	159 M
PRX-سید-کار 02029-شرکت سهامی عام		1.10%	29 M
شرکت سرمایه گذاری ملی ایران-سهامی عام		1.10%	29 M

تاریخ ها در تمامی بخش های مرتبط با سهامداران یک روز معاملاتی بعد از روز معاملاتی من باشند، برای مثال در پایان روز 1393/4/15 اطلاعات سهامداران عمده دارای تاریخ 1393/4/16 من باشد (تاریخ براف روز بعد با توجه به معاملات هر روز تعیین می گردد)

- تفسیر دارای سهامداران عمده فقط ناشی از معاملات نیست و سایر نقل و انتقالات را نیز در بر دارد.
- اطلاعات منتشر شده تحت عنوان دارای سهامداران عمده در طی ساعات معاملات در سایت TSETMC مربوط به پایان روز معاملاتی گذشته است و در بر دارنده معاملات و نقل و انتقالات روز جاری معاملاتی نیست، تغییر دارای سهامداران عمده که ناشی از نقل و انتقالات و یا معاملات روز جاری باشند، پس از اتمام ساعات معاملات روز جاری و اتمام عملیات نقل و انتقال در سایت منتشر می شود.
- فهرست سهامداران عمده براف آگهی و صورت کلی در معرض دید عموم قرار گرفته است و ممکن است در اندک مواردی از دقت و یا جریات لازم برخوردار نباشد. بنابراین اگر به جنس اطلاعاتی نیاز است باید پس از طی تشریفات قانونی از مراجع ذک صلاح (شرکت سبزه گذار فرکانس اوراق بهادار و تسویه وجوه و یا شرکت پذیرفته شده در بورس) استعلام به عمل آید.

همراه ما در قسمت‌های بعد باشید! :

فاطمه نمازی

نگارنده: محسن تقی نژاد

قسمت ۳۷- نقش عوامل درونی در قیمت سهام مطالب [آبی رنگ](#) و [زیرخط‌دار](#) دارای لینک هستند